

Slovenka

na sporedu v Portorožu:
četrtek, 1. oktober, ob 20:00

Damjan Kozole

Preberite intervju z režiserjem v oktobrskem Ekranu!

Tako kot imajo Švedi svojega Lukasa Moodyssona in Britanci Michaela Winterbottoma, imamo Slovenci Damjana Kozoleta, režiserja, ki zna pripovedovati zgodbe iz vsakdanjega življenja, iz družbene realnosti, ki jo živimo tukaj in zdaj. Slovenka je šifra iz enega od oglasnikov, pod katero prodaja svoje usluge »vrhunsko, diskretno, tudi v angleščini« Aleksandra, študentka angleščine, ki se na skrivaj prostituira po hotelih, da bi si kupila stanovanje in v skladu s prizadevanji in željami večine Slovencev izboljšala svoj materialni položaj. Aleksandra ima za to pač več razlogov od večine: prihaja iz ločene, nekoliko disfunkcionalne družine iz Krškega, v kateri socialno nestabilni oče, nostalgичno nerealizirani roker, komaj zmore skrbeti zase, mati pa je do hčere emocionalno hladna, po drugi strani pa se priložnost za zaslužek ponuja kar sama od sebe: piše se leto 2008 in Slovenija predseduje Evropski uniji, kot lahko preberemo na samem začetku filma. Scenarij, ki so ga skupaj napisali Damjan Kozole, Matevž Luzar ter hrvaški režiser in scenarist Ognjen Sviličić, sicer avtor filmov z izvrstnimi dialogi, kot sta *Oprosti za kung fu* (2004) in *Armin* (2007), se brez moraliziranja osredotoča na Aleksandrin »neznosno lahkost bivanja«, na katero pritisne peza realnosti šele, ko začne njeno dvojno življenje razpadati: ko kot »Slovenka«, ki jo išče policija, pride na naslovnice rumenih časopisov, ko jo začneta brutalno izsiljevati zvodnika, ko začne zaostajati s kreditnimi obroki za stanovanje in z izpiti na faksu, in ko jo nazadnje izsiljevalsko poniža še očetov zgubarski kolega iz rock benda, oportunistični debeluh, ki po naključju naleti nanjo v Ljubljani in brez zadržkov izkoristi priložnost za zastojkarski seks ...

Prvič je v celovečercu nastopila igralka Nina Ivanišin, ki z mešanico čustvene hladnosti in ranljivosti sijajno uteleša izvirne grehe sodobne družbe: materializem, cinizem, odtujenost. Z izrazom pasivne upornosti na obrazu, ki daje vedeti, da ji nič ne more do živega, kot nekakšen zombie vzbuja nelagodje pri gledalcih, ki za videzom manipulativne, preračunljive lažnivke lahko zgolj zaslutijo njeno človeško,

skoraj otroško prizadetost – strah pred življenjem, zaradi katerega je odrezala svoja čustva in čutnost ter se obdala z zidom brezbrčnosti, ki ima razpoke le v odnosu do očeta.

Slovenka je najbolj meditativen film Damjana Kozoleta doslej, hkrati pa tudi najbolj »slovenski«. Če je v filmih *Rezervni deli* (2003) in *Delo osvobaja* (2005) družbene probleme, kot sta trgovina z ljudmi in brezposelnost, tematiziral neposredno v sami zgodbi, mu je v *Slovenki*, ki se avtodestruktivno peha za vsak kvadratni meter evropskega življenjskega standarda, uspelo na posreden, dokaj sofisticiran način povedati nekaj zelo neposrednega o vrednotah družbe, v kateri živimo, o kolektivnem stanju duha, ki je specifično slovenski in hkrati povsem globalen.

Mateja Valentinčič